

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Boris Talpă
Judecători – Sergiu Daguța și Ghenadie Eremciuc
examinând în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Motoc Vitalie împotriva deciziei din 22 noiembrie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Motoc Vitalie XXXX.

	<i>Termenul de examinare:</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>17.08.2018 - 07.02.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>28.02.2019 - 04.02.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>07.08.2020 - 24.11.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>05.01.2021 - 22.11.2022,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>26.01.2023 - 24.04.2024.</i>

Asupra recursului declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Motoc Vitalie, completul de judecată

C O N S T A T Ă :

1. Prin **sentința din 07 februarie 2019** a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, Motoc Vitalie a fost achitat de învinuirea adusă în temeiul art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Bogdan Gheorghii, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești nu sunt contestate.

2. Prima instanța a reținut în sentința că, potrivit rechizitoriului în prezenta cauza penală, Motoc Vitalie se învinuiește de faptul că la data de 20 spre 21.03.2017, acționând cu intenție directă la sustragerea pe ascuns bunurilor altei persoane și urmărind scop de profit, prin înțelegere și de comun acord cu Bogdan Gheorghii a pătruns în domiciliul Severianei Mantea din str. Xxxx, din mun. Hâncești și pe ascuns a sustras: notebook de model „Asus” la preț de 3000 lei; o tabletă model „Lenovo” la preț de 3500 lei; un

lănțișor cu pandantiv în formă de cruce, din aur, la preț de 4700 lei; o pereche de cercei din aur la preț de 2200 lei; o lampă de masă la preț de 170 lei; o pereche de blugi neutru bărbați la preț de 500 lei; o cămașă pentru bărbați la preț de 480 lei; o scurtă pentru bărbați din piele la preț de 1100 lei; un modem USB de model „Huawei 17 ST” la preț de 150 lei; o mașină semiautomată de spălat de model „Kubb FWM80-17ST” la preț de 2800 lei; 1000 ILS (shekel israelian), echivalentul a 5430 lei; 2 perechi de ciorapi la preț de 25 lei perechea, total în sumă de 50 lei; două pereche de chiloți pentru bărbați la preț de 55 lei perechea, total în sumă de 110 lei; încărcător pentru telefon mobil la preț de 70 lei, cauzându-i ultimei o daună materială în proporții considerabile în valoare totală de 25350 lei.

Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Motoc Vitalie în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, ca infracțiune de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Procurorul a declarat *apel*, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Motoc Vitalie să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, cu stabilirea acestuia pedepsei de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 Cod penal, lui Motoc Vitalie să îi fie adăugat parțial la pedeapsă solicitată, pedeapsa stabilită prin sentința din 16.08.2017 a Judecătoriei Orhei, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a indicat că, probele prezentate sunt concludente și suficiente pentru a-l declara pe Motoc Vitalie vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia fiind confirmată prin declarațiilor martorilor Roșcovanu Petru, Montea Corina și Pitul Nicolae.

Astfel, din probele administrate la faza de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești, se probează cu certitudine prezența tuturor semnelor obiective și subiective stabilite de legea penală, ce califică faptele prejudiciabile drept infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

4. Prin **decizia din 04 februarie 2020** al Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției, instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia privind achitarea lui Motoc Vitalie, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

Astfel, instanța de apel a constatat, că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept ce ar impune casarea sentinței de achitare a lui Motoc Vitalie, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, cu atât mai mult că prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția, luând în considerație probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și

coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și ajungând la concluzia corectă cu privire la faptul că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Analizând probele enunțate, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, instanța de apel a considerat că, acestea din urmă nu demonstrează vinovăția inculpatului Motoc Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, iar în contextul dat instanța de fond a făcut o apreciere corectă a probatoriului administrat, ajungând în mod legal la concluzia că vinovăția lui Motoc Vitalie de comiterea infracțiunii încriminate nu este dovedită or, în cazul respectiv, se constată că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Așa dar, în speță, instanța de apel a considerat că, prin probe administrate de organul de urmărire penală nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului Motoc Vitalie, de comiterea infracțiunii imputate or, la caz, instanța de judecată nu poate să pună la baza unei hotărâri de condamnare doar faptul că Motoc Vitalie ar fi anterior judecat pe infracțiuni similare.

În acest context, instanța de apel a ținut cont de declarațiile inculpatului Motoc Vitalie, care a declarat atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, că, nu a participat la comiterea acțiunilor de furt, declarând că într-adevăr îl cunoaște pe Bogdan Gheorghii și în seara de 20.03.2017 au ieșit în oraș împreună, dar nu a acceptat propunerea lui Bogdan Gheorghii de a merge în altă parte.

Or, declarațiile inculpatului Motoc Vitalie au fost confirmate prin declarațiile inculpatului Bogdan Gheorghii, care a declarat atât în instanța de fond cât și la etapa urmăririi penale și a confirmat cele spuse de Motoc Vitalie, or, potrivit lui Bogdan Gheorghii, Motoc Vitalie nu a fost de acord în seara de 20.03.2017 să intre în gospodăria Severianeii Mantea pentru a sustrage bunuri, și a plecat.

Potrivit declarațiilor martorului Roșcovanu Petru, angajat al Inspectoratului de Poliție Hâncești ultimul a declarat că, la reținerea lui Motoc Vitalie în temeiul existenței unui dosar de căutare, ultimul era îmbrăcat într-o pereche de blugi surii - albaștri despre care partea vătămată Mantea Severiana și concubinul său au comunicat că îi aparțin lui Pitul Nicolae.

Cât privește declarațiile martorului Roșcovanu Petru potrivit cărora tot dînsul, pe cale operativă a aflat de la Bogdan Gheorghii precum că pantalonii de tip sport găsiți în locuința Severianeii Mantea după comiterea furtului i-ar fi aparținut lui Gheorghii Bogdan, dar ultimul i-a transmis spre folosință lui Motoc Vitalie, instanța atrage atenția asupra faptului că acestea fiind probe indirecte, nu au fost verificate prin ascultarea nemijlocită a lui Bogdan Gheorghii care să fi infirmat sau confirmat cele spuse de martor, deci nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, inculpatul Motoc Vitalie nu a comis fapta prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, pentru ce ultimul, justificat și legal a fost achitat, iar în cazul respectiv, acuzatorul de stat nu a adus careva argumente plauzibile ce ar servi temei de casarea sentinței de achitare, din care motiv, cererea de apel a fost respinsă.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs* de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat:

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia de menținere a sentinței contestate în privința lui Motoc Vitalie și nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel în privința lui Bogdan Gheorghii, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii;

- în motivarea apelului declarat, procurorul a contestat sentința în privința ambilor inculpați și a invocat că, instanța de judecată urma a da o apreciere critică declarațiilor inculpaților depuse în cadrul ședinței, cu scopul evitării răspunderii penale, conform cărora nu și-au recunoscut vinovăția în fapta ce i-a fost încredințată;

- acuzatorul de stat Ureche Lilia, a contestat sentința în privința ambilor inculpați solicitând condamnarea acestora conform actului de acuzare. Ori necontestarea sentinței în privința lui Bogdan nu ar avea sens, deoarece în privința ultimului de către prima instanță a fost exclus calificativul litera b) de două sau mai multe persoane. Ulterior, partea dispozitivă a deciziei instanța de apel, la fel nu se expune în privința lui Bogdan Gheorghii, ci doar în privința lui Motoc V.;

- nu a fost analizat cumulul de probe prin prisma art. 101 din Cod de procedură penală, respectiv ambele instanțe au dedus eronat că inculpatul Motoc urmează a fi achitat, din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat și respectiv instanța de apel prin menținerea sentinței în privința acestuia a omis să se expune în privința lui Bogdan Gh. cu calificativul, săvârșirea infracțiunii de două sau mai multe persoane;

- ambele instanțe ce au examinat cazul, s-au bazat doar pe argumente nefondate ale inculpaților, fără a se da o apreciere în coroborare cu celelalte probe obiective, altor probe în ansamblu obținute conform rigorilor Codului de procedură penală în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată;

- în ședința instanței de apel au fost cercetate probele acumulate legal la faza urmăririi penale, ce dovedesc pe deplin vinovăția inculpaților Motoc Vitalie și Bogdan Gheorghii de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și care întru totul coroborează între ele;

- instanța de apel a constatat, că „nici una din probele cercetate în ședință nu confirmă vina inculpatului Motoc de comiterea infracțiunii imputate”, doar enumerându-le în textul deciziei adoptate, însă nu s-a pronunțat asupra acestora, fără a expune o argumentare cuvenită;

- la capitolul calificării și stabilirii pedepsei în privința inculpatului Bogdan Gheorghii, instanța de apel a omis să se expună, această omisiune la fel este un viciu de procedură și un motiv de casare;

- fiind rezumat probatoriul, acuzarea consideră că în cazul dat s-a stabilit prezența intenției directe în acțiunile ambilor inculpați, ceea ce formează componența infracțiunii prevăzută la art. 186 Cod penal;

- instanța de apel la emiterea decizie, atunci când a respins apelul nu a făcut nici o referire la latura subiectivă a infracțiunii asupra prezentei sau absenței semnelor acesteia. Fiind menținută sentința de achitare, nu au fost invocate anume ce probe dovedesc nevinovăția inculpatului Motoc;

- instanța urma să-și argumenteze poziția sa de apreciere critică a declarațiilor părții vătămate și a martorilor, atunci când declarațiile martorului- ofițerului de

investigații Roșcovanu Petru confirmă că, partea vătămată la momentul reținerii lui Motoc V. a recunoscut pantalonii în care era ultimul îmbrăcat, ca fiind blugii concubinului ei, iar în cadrul cercetării la fața locului a fost găsită o sticlă de bere și o pereche de pantaloni sportivi care s-a stabilit că aparțineau lui Motoc Vitalie, care i-a lăsat la locul faptei, îmbrăcându-se cu blugii care i-a recunoscut partea vătămată, însă instanța a considerat aceste probe sunt indirecte. La fel nu a fost motivat de instanță faptul că dacă Motoc nu ar fi săvârșit această infracțiune, care ar fi motivul ultimului să ascundă că de banii și telefonul sustras s-a folosit și el;

- probele indicate demonstrează vinovăția ambilor inculpați în comiterea infracțiunii imputate, deoarece toate indică direct la dâșii că au comis infracțiunea imputată lor, astfel în cadrul examinării cauzei organul de urmărire penală a constatat prezența laturii subiective a infracțiunii, care se manifestă prin intenție directă, fiind constatată intenția inculpaților de a sustrage bunurile părții vătămate.

6. Prin decizia din 24 noiembrie 2020 al Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul procurorului, casată total decizia din 04 februarie 2020 al Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Motoc Vitalie și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia din 22 noiembrie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, apelul a fost admis, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care :

lui Motoc Vitalie, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă de 2 ani închisoare.

În temeiul art. 85 Cod penal, i-a fost adăugat parțial lui Motoc Vitalie, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei din 16.08.2017, stabilindu-i pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei, s-a calculat din momentul reținerii inculpatului Motoc Vitalie, de către organele competente.

În rest, sentința s-a menținut fără modificări.

Instanța de apel a indicat că inculpatul Motoc Vitalie la data de 20 spre 21.03.2017, acționând cu intenție directă la sustragerea pe ascuns bunurilor altei persoane și urmărind scop de profit, prin înțelegere și de comun acord cu Bogdan Gheorghii a pătruns în domiciliul Severianei Mantea din str. Xxxx din mun. Hâncești și pe ascuns a sustras: notebook de model „Asus” la preț de 3000 lei; o tabletă model „Lenovo” la preț de 3500 lei; un lăntișor cu pandantiv în formă de cruce, din aur, la preț de 4700 lei; o pereche de cercei din aur la preț de 2200 lei; o lampă de masă la preț de 170 lei; o pereche de blugi pentru bărbați la preț de 500 lei; o cămașă pentru bărbați la preț de 480 lei; o scurtă pentru bărbați din piele la preț de 1100 lei; un modem USB de model „Huawei 17 ST” la preț de 2800 lei; 1000 ILS (shekel israelian), echivalentul a 5430 lei; 2 perechi de ciorapi la preț de 25 lei perechea, total în sumă de 50 lei; două pereche de chiloți pentru bărbați la preț de 55 lei perechea, total în sumă de 110 lei; încărcător pentru telefon mobil la preț de 70 lei, cauzându-i ultimei o daună materială în proporții considerabile în valoare totală de 25350 lei.

Astfel, instanța de apel a constatat în afara oricăror dubii rezonabile că acțiunile inculpatului Motoc Vitalie întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la

art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu pătrundere în domiciliu, de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

8. Avocatul Aurelia Mîrzîncu declară *recurs*, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În susținerea recursului ordinar invocă că nu este de acord cu soluția instanței de apel din motivul că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii, care a influențat temeinicia soluției adoptate de către instanța de judecată și la capitolul calificării acțiunilor inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Așa dar, instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor inculpatului și nu a respectat principiile generale ce reglementează desfășurarea procesului penal la capitolul administrării și prezentării probelor de către părți, examinând cauza unilateral.

Mai mult, atât la urmărirea penală, cât și în cadrul examinării cauzei vinovăția lui Motoc Vitalie în comiterea infracțiunii incriminate prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității, utilității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării probelor nu și-a găsit confirmare.

Consideră recurenta că prin probele administrate de organul de urmărire penală nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului Motoc Vitalie de comiterea infracțiunii imputate. Or, la caz, instanța de judecată nu poate să pună la baza unei hotărâri de condamnare doar faptul că Motoc Vitalie ar fi anterior judecat pe infracțiuni similare.

Prin urmare, în opinia recurentei sentința instanței de fond este una legală și întemeiată, deoarece din cumulul de probe administrate nu a fost dovedit faptul furtului comis de Motoc Vitalie, și instanța de fond corect a constatat că fapta nu a fost comisă de Motoc Vitalie, iar instanța de apel ilegal a condamnat inculpatul, dând o interpretare eronată probelor administrate pe caz.

Afirmă recurenta, că inculpatul a fost declarat vinovat pe baza aceluiași mărturii care au determinat prima instanță să se îndoiască de temeinicia acestor declarații, respingându-le și adoptând o soluție de achitare a inculpatului în prima instanță.

În această ordine de idei, consideră recurenta că pronunțarea condamnării fără aducerea altor probe, deși acesta fusese achitat este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art. 6 paragraf 1 din Convenție, ori instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea.

Drept temei pentru declararea recursului s-au invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

9. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

10. Examinând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei penale și prevederile cadrului legal relevant speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul este admisibil și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. XI alin. (3) al Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) (nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), recursurile depuse la Curtea

Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei Legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, completul de judecată evidențiază și prevederile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data judecării cauzei penale în instanța de apel, până la 01.09.2023), în conformitate cu care, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Astfel, la judecarea apelului, instanța de apel urmează să se expună dacă probele corect au fost apreciate de către instanța inferioară, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Completul de judecată mai reține că, potrivit prevederilor art. 414 alin.(4) Cod de procedură penală, (redacția legii în vigoare la data judecării cauzei penale în instanța de apel, până la 01.09.2023), în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, și în asemenea circumstanțe, ținând cont de art. 414 alin.(1) CPP, de către instanța de apel urmează a fi elucidate *la fel* următoarele aspecte prevăzute de art. 385 alin.(1) Cod de procedură penală: dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni, dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită, dacă există circumstanțe care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului și care anume, cât și alte chestiuni relevante prevăzute de norma de procedură penală citată.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată nerespectarea prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La judecarea apelului, în conformitate cu art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data

judecării cauzei penale în instanța de apel, până la 01.09.2023), decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, în conformitate cu art. 414 alin.(6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, iar potrivit reglementărilor din art. 415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Așadar, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești și rejudecării cauzei după sentința de achitare, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului Motoc Vitalie și să se expună la principalele motive invocate în apelul declarat.

În același context, completul de judecată menționează că, hotărârea pronunțată de instanța ierarhic inferioară trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali - vagi, reprezintă motiv de casare.

Instanța de recurs reține că, în susținerea recursului s-au invocat prevederile pct. 8) alin. (1) din art. 427 Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursurilor, în vigoare până la 01.09.2023, însă, pornind de cerințele și argumentele invocate efectiv în recurs, acesta se întemeiază în baza prevederilor pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că recursul se admite dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu lucrările cauzei, completul de judecată constată, că acesta este întemeiat, deoarece instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de rigorile prevăzute de art. 414, 415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, nu a judecat cauza sub toate aspectele și nu a dat răspunsuri complete la toate motivele esențiale invocate în apelul declarat.

În esență, recurentul menționează în recurs că, instanța de apel nu a procedat la o examinare proprie a circumstanțelor acestei cauze și nu a respins motivat fiecare argument invocat. De altfel, conform principiilor care se desprind din jurisprudența CtEDO rezultă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție, înglobează, inter alia, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică *analizate temeinic* de către instanța de

judecată. Cu alte cuvinte, art. 6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (*cauza Perez împotriva Franței [MC] nr. 47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994*), ceea ce la caz nu s-a realizat.

Din decizia atacată, rezultă că instanța de apel a desființat sentința instanței de fond de achitare a inculpatului și a constatat că, Motoc Vitalie: „*la data de 20 spre 21.03.2017, acționând cu intenție directă la sustragerea pe ascuns bunurilor altei persoane și urmărind scop de profit, prin înțelegere și de comun acord cu Bogdan Gheorghii a pătruns în domiciliul Severianei Mantea din str. Xxxx din mun. Hâncești și pe ascuns a sustras: notebook de model „Asus” la preț de 3 000 lei; o tabletă model „Lenovo” la preț de 3 500 lei; un lănișor cu pandantiv în formă de cruce, din aur, la preț de 4 700 lei; o pereche de cercei din aur la preț de 2 200 lei; o lampă de masă la preț de 170 lei; o pereche de blugi pentru bărbați la preț de 500 lei; o cămașă pentru bărbați la preț de 480 lei; o scurtă pentru bărbați din piele la preț de 1 100 lei; un modem USB de model „Huawei 17 ST” la preț de 2 800 lei; 1000 ILS (shekel israelian), echivalentul a 5 430 lei; 2 perechi de ciorapi la preț de 25 lei perechea, total în sumă de 50 lei; două pereche de chiloți pentru bărbați la preț de 55 lei perechea, total în sumă de 110 lei; încărcător pentru telefon mobil la preț de 70 lei, cauzându-i ultimei o daună materială în proporții considerabile în valoare totală de 25 350 lei”.*

Instanța de apel a încadrat acțiunile descrise mai sus ale inculpatului Motoc Vitalie, ca infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal, ca infracțiune de *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, în alt loc de depozitare sau în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În contextul rigorilor prevăzute de art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel nu și-a motivat soluția suficient de clar, or, se atestă preluarea învinuirii indicate în rechizitoriul, fiind utilizate formulări de ordin general, fără a fi elucidate toate circumstanțele esențiale ale cauzei și fără a oferi aprecierea concretă a fiecărei probe în parte conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

În acest sens, completul de judecată conchide că, instanța de apel a pronunțat sentința de condamnare după sentința de achitare, nefiind respectate prevederile art. 414 alin. (6) CPP - *instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.*

Astfel, declarațiile martorilor, în baza cărora instanța de apel și-a motivat soluția de condamnare a inculpatului, nu au fost date citirii în ședința de judecată a instanței de apel, cât și acest fapt nu a fost consemnat în procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f.d.106-109, vol.III).

Mai mult ca atât, nici faptul audierii a unui singur martor Roșcovanu Petru în ședința instanței de apel la data de 22.11.2022 (f.d. 105, vol.III) nu a fost consemnat în procesul-verbal al acestei ședințe (f.d. 106-109, vol.III).

La fel, materialele cauzei penale atestă că de către instanța de apel nu au fost respectate și prevederile art. 415 alin. (2¹) CPP, potrivit cărora - *judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării*

solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În speță, în cadrul instanței de apel, nu au fost audiați partea vătămată, martorii principali, declarațiile cărora constituie esența învinuirii aduse și cauzei penale, iar pentru a recurge la procedura de darea citirii declarațiilor acestor martori audiați în prima instanța sau la faza de urmărire penală, procurorul nu a prezentat instanței de apel probe verosimile că se află în imposibilitate absolută de a asigura prezența acestor martori în ședința de judecată la instanța de apel, după cum prevede art. 371 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, precum și jurisprudența constantă CtEDO.

Astfel, din materialele cauzei penale care reflectă judecarea cauzei penale în instanța de apel, urmează că în privința părții vătămate de către procuror de 3 ori s-a dispus aducerea silită, însă în 2 cazuri rezultatul acestei măsuri nu este cunoscut și nu este anexat la cauza penală, iar în al 3-lea caz poliția a informat instanța referitor la lipsa părții vătămate la domiciliul, deoarece nu mai locuiește la adresa respectivă. Cu toate acestea procurorul, având poziția activă în procesul penal, nu a întreprins nici o acțiune cu privire la stabilirea și localizarea părții vătămate prin intermediul Registrelor populației Republicii Moldova și traversării frontierei de stat, iar instanța de apel în lipsa unor astfel de acțiuni a procurorului și datelor despre imposibilitatea absolută prezenței părții vătămate Kailakov S. în ședința de judecată, a recurs la darea citirii declarațiilor acestora date în prima instanța.

Situația similară a avut loc în instanța de apel și referitor la darea citirii declarațiilor martorului părții acuzării Mantea Corina (sora părții vătămate).

Prin urmare, soluția instanței de apel cu privire la condamnarea inculpatului după sentința de achitare, s-a bazat doar pe declarațiile martorului Roșcovan Petru audiat în instanța de apel, și în temeiul declarațiilor părții vătămate și martorului Mantea Corina, date citirii în ședința de judecată la instanța de apel în lipsa acestora, însă despre care acțiuni procesuale menționi în procesul-verbal al ședinței de judecată la instanța de apel nu sunt.

În asemenea circumstanțe motivarea deciziei instanței de apel referitor la constatarea vinovăției și condamnarea inculpatului, nu este compatibilă cu standardul unui proces echitabil dreptul la care este garantat de art.6 din Convenție.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, fiind respectate în deplină măsură aceste prevederi legale.

Menționând prevederile art. 100 alin. (4) și 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, completul de judecată remarcă faptul că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost

obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale, pentru a evita în final concluzii defectuoase, în prezența căror se conturează erorile de drept. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, completul de judecată a Curții Supreme de Justiție constată, că examinând cauza penală în lipsa inculpatului și ajungând la concluzia despre vinovăția acestuia, instanța de apel a omis să se expună cu desăvârșire referitor la motivele neaplicării față de inculpat a actului amnistiei, care prin prevederile art.2 alin.(4) din Legea nr.243 din 24.12.2021 (în vigoare din 30.12.2021), este aplicabilă inculpatului, pornind de la caracterul și gravitatea infracțiunii comise, cât și datele despre persoana inculpatului, ce se conțin în materialele prezentei cauzei penale.

În asemenea condiții, completul de judecată statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată în partea motivării soluției adoptate și prezintă deficiențe majore, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6); 8) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului, până la 01.09.2023) și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Din considerentele expuse mai sus, completul de judecată constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns argumentelor de bază invocate de către părți în ordine de apel, care în opinia acestora au importanță în cauză, admitând astfel eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului, până la 01.09.2023).

Instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudicare și limitele acesteia, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le de-a apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, să dea răspuns la toate cerințele și argumentele apelantului ținând cont de motivele invocate în cererile de apel și dispozițiile expuse în

prezenta decizie și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

11. Conducându-se de prevederile art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, -

DECIDE :

Admite recursul declarat de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului Motoc Vitalie XXXX, casează integral decizia din 22 noiembrie 2022 al Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Boris Talpă

Judecători

Sergiu Daguța

Ghenadie Eremciuc